

แบบรายงานสรุปผลการเข้ารับการพัฒนาความรู้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการ สังกัด สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๘

เรียน ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินอุดรดิตถ์

ด้วย นางสาวผ่องพรรณ วงศ์เขียว ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการ สังกัด สถานีพัฒนาที่ดินอุดรดิตถ์ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๘ กรมพัฒนาที่ดิน ได้เข้ารับการพัฒนาความรู้เพื่อการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลสำหรับบุคลากรภาครัฐ (TDGA E-learning) หลักสูตร ความเข้าใจและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ (Understanding and using digital technology) หมวดหมู่ การรู้และเข้าใจดิจิทัล (Digital Literacy) เมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๙ เป็นเวลารวมทั้งสิ้น ๒.๓๐ ชั่วโมง ซึ่งหลักสูตรดังกล่าวจัดโดยสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) TDGA Thailand Digital Government

จึงขอรายงานสรุปผลการพัฒนาความรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการ ดังนี้

๑. วัตถุประสงค์

- ๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี ตามแนวทางการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑
- ๑.๒ รู้เท่าทันสื่อดิจิทัล คิด วิเคราะห์ แยกแยะ สื่อดิจิทัลเพื่อเลือกใช้งานได้อย่างเหมาะสม
- ๑.๓ มีความเข้าใจและปฏิบัติงานด้านดิจิทัลได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย ตลอดจนตระหนักถึงภัยคุกคามทางดิจิทัลและสามารถตรวจสอบการทำงานตามหลักปฏิบัติงานที่ดีได้ในเบื้องต้น
- ๑.๔ มีความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อทำงานผลิตชุดข้อมูลสำหรับการบริการสาธารณะ
- ๑.๕ มีความรู้ในการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. เนื้อหาและหัวข้อวิชา

๒.๑ จริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง หลักศีลธรรมจรรยาที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ หรือควบคุมการใช้ระบบคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ หลักของความถูกต้อง และความผิดที่บุคคลใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ และเป็นหลักเกณฑ์ที่ประชาชนตกลงร่วมกันเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติร่วมกันในสังคม

จริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ มี ๔ ประเด็น ได้แก่

- ๑) ความเป็นส่วนตัว คือ สิทธิในการควบคุมข้อมูลของตนเองในการเปิดเผยให้กับผู้อื่น การละเมิดความเป็นส่วนตัว ได้แก่ เข้าไปอ่าน e-mail ใช้คอมพิวเตอร์ตรวจจับการทำงานของพนักงาน ทำธุรกรรมผ่านเว็บไซต์เพื่อรวบรวมข้อมูลไปขาย
- ๒) ความถูกต้อง คือ ความถูกต้องในการบันทึกข้อมูล ต้องมีผู้รับผิดชอบในเรื่องความถูกต้อง มีการตรวจสอบความถูกต้องก่อนการบันทึก เช่น ถ้าให้ลูกค้าป้อนข้อมูลเอง ต้องให้สิทธิในการเข้าไปตรวจสอบความถูกต้องด้วยตัวเอง ข้อมูลมีความทันสมัยอยู่เสมอ
- ๓) ความเป็นเจ้าของ คือ กรรมสิทธิ์ในการถือครองทรัพย์สินโดยทรัพย์สินแบ่งเป็น จำต้องได้ เช่น คอมพิวเตอร์ รถยนต์ และจำต้องไม่ได้แต่บันทึกลงในสื่อต่างๆ ได้ หรืออาจเป็นทรัพย์สินทางปัญญา
- ๔) การเข้าถึงข้อมูล คือ การกำหนดสิทธิตามระดับผู้ใช้งาน ป้องกันการเข้าไปดำเนินการต่างๆ กับข้อมูลของผู้ที่ไม่เกี่ยวข้อง มีการออกแบบระบบรักษาความปลอดภัยในการเข้าถึงข้อมูลของผู้ใช้

สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา เป็นสิทธิแต่เพียงผู้เดียว ผู้ทรงสิทธิหรือเจ้าของมีสิทธิแต่เพียงผู้เดียว ในทรัพย์สินทางปัญญานั้น ผู้ใดต้องการนำ IP ดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ต้องได้รับอนุญาตจากผู้ทรงสิทธิก่อน มีอายุการคุ้มครองจำกัดตามกฎหมาย และบังคับสิทธิได้ในประเทศที่จดทะเบียน (ยกเว้นลิขสิทธิ์)

๒.๒ การเข้าถึงสื่อดิจิทัล

สื่อดิจิทัล หมายถึง สื่อที่นำเอาข้อความ กราฟิก ภาพเคลื่อนไหว เสียง มาจัดรูปแบบ โดยอาศัย เทคโนโลยีความเจริญก้าวหน้าทางด้านคอมพิวเตอร์ และการสื่อสารมาประยุกต์ใช้ ทำให้ลดค่าใช้จ่ายและระยะเวลา

ประเภทของสื่อดิจิทัล ได้แก่ ภาพดิจิทัล เสียงดิจิทัล วิดีโอดิจิทัล ทีวีดิจิทัล และอินเทอร์เน็ต

ดิจิทัลอินเทอร์เน็ต หมายถึง เครือข่ายคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ที่เชื่อมโยงเครือข่ายคอมพิวเตอร์ทั่วโลกเข้าไว้ด้วยกัน เพื่อให้เกิดการสื่อสารและการแลกเปลี่ยนข้อมูล

๒.๓ ความเข้าใจและสื่อสารยุคดิจิทัล

บทบาทการสื่อสาร ประกอบด้วย ผู้รับสารและผู้ส่งสาร โดยสารที่ใช้มีการแสดงข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็น แนวคิดการใช้ Social Network ให้ปลอดภัย

๑) คิดให้รอบคอบก่อนโพสต์ข้อมูลใดๆ เพราะข้อมูลเหล่านี้จะเปิดเผยให้ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ง่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการโพสต์ข้อมูลที่สุ่มเสี่ยงก็อาจจะส่งผลร้ายต่อตัวเราเอง

๒) ระมัดระวังในการคลิกลิงก์ต่างๆ ที่มากับการแชร์หรือข้อความ หลีกเลี่ยงลิงก์แปลกปลอม

๓) ควรพิมพ์ที่อยู่ URL โดยตรง โดยบนเบราว์เซอร์ให้หลีกเลี่ยงการเข้าเครือข่ายทางสังคมผ่านทางคลิกลิงก์

๔) รอบคอบ คัดกรองคนที่ขอเป็นเพื่อนหรือขอเชื่อมโยงกับเครือข่ายสังคมออนไลน์ของเรา

๕) ตั้งค่าความเป็นส่วนตัว ควรหลีกเลี่ยงการตั้งค่าสิ่งที่เป็นสาธารณะ หรือคนทั่วไปเห็นได้

๖) ไม่แสดงข้อมูลส่วนตัวที่เป็นความลับ เช่น บัตรประจำตัวประชาชน บัตรเครดิตลงในโซเชียลเน็ตเวิร์ก

๗) เปิดใช้งาน Do Not Track เพื่อป้องกันการติดตามและการเก็บข้อมูลของผู้ให้บริการ

๘) ใช้วิจารณญาณในการรับข่าวสาร และอย่าปักใจเชื่อข้อมูลที่เผยแพร่เข้ามาในทันที

๙) ตระหนักว่ามันเป็นสังคมเสรี แม้ว่าทุกคนจะมีสิทธิในการแสดงความคิดเห็น แต่ทุกคำพูดและการกระทำที่ไม่เหมาะสมก็สามารถเป็นเหตุในการฟ้องร้องได้และศาลก็อาจจะรับฟังคำร้องด้วย

๒.๔ ความปลอดภัยยุคดิจิทัล

ความเป็นส่วนตัว (Privacy) รอยเท้าดิจิทัล (Digital Footprint) คือ ข้อเขียน สิ่งต่างๆ ที่เราเขียนหรือลงไว้ใน Social Mediaทั้งหลาย ไม่ว่าจะเป็น Facebook Instagram หรือช่องทางใดก็ตาม

อันตรายของการทิ้ง Digital Footprint ข้อมูลมีโอกาสดำเนินการนำไปนับไม่ถ้วนและอยู่ในมือผู้ไม่หวังดี ทำให้เสียภาพพจน์ และภาพลักษณ์ โดยไม่อาจแก้ไขได้ เช่น รูปภาพ ข้อมูลส่วนตัว ไว้ใน Social Media

วิธีการป้องกันการเข้าถึง ได้แก่

๑) การตั้งรหัสผ่านโดยผู้ตั้งไม่ควรใช้รหัสเดียวกันหมด ควรมีการเปลี่ยนแปลงรหัสผ่านและไม่ควรใช้รหัสที่ประกอบด้วยข้อมูลบุคคล ควรใช้รหัสผ่านที่ยาว ใช้ตัวอักษรตัวพิมพ์ใหญ่และตัวพิมพ์เล็ก ตัวเลข รวมทั้งสัญลักษณ์ต่างๆ ประกอบกัน

๒) การพิสูจน์ตัวตน โดยส่วนใหญ่แล้วมี ๓ หลักการ คือ something you know, something you have และ something you are เช่น การพิสูจน์ตัวบุคคลโดยใช้ ๒ ปัจจัย คือ การใช้ ๒ ปัจจัยในการล็อกอิน เพื่อยืนยันตัวตน

๓) การกำหนดสิทธิ์ (Authorization) หลักการสิทธิที่น้อยที่สุด principle of Least Privilege สามารถใช้ปรับปรุงความปลอดภัยของระบบคอมพิวเตอร์ หลักการนี้ คือ ผู้ใช้จะต้องมีระดับต่ำที่สุดของสิทธิตามความต้องการเพื่อทำงานตามที่มอบหมาย

๔) การเข้าถึงรหัสข้อมูล เป็นการทำงานเหมือน HTTP ธรรมดาแต่อยู่บน SSL เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการส่งข้อมูลมากยิ่งขึ้น การใช้งาน URL จะขึ้นต้นด้วย https:// ตามด้วยชื่อเว็บไซต์

WPA๒ คือ เทคโนโลยีการรักษาความปลอดภัยที่ปกป้องเครือข่าย Wi-Fi ของคุณโดยการเข้ารหัสการจราจรบนเครือข่าย

มัลแวร์ (Malware-malicious software คือ โปรแกรมที่ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อประสงค์ร้ายต่อเครื่องคอมพิวเตอร์และเพื่อมาล้วงข้อมูลสำคัญไปจากผู้ใช้งานคอมพิวเตอร์

๓. ประโยชน์ที่ได้รับ มีความรู้ ความเข้าใจด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี ทำให้รู้เท่าทันสื่อดิจิทัล และเลือกใช้งานได้อย่างเหมาะสม ปฏิบัติงานด้านดิจิทัลได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย ตลอดจนตระหนักถึงภัยคุกคามทางดิจิทัลและสามารถตรวจสอบการทำงานตามหลักปฏิบัติงานที่ดีได้ในเบื้องต้น

๔. แนวทางการนำความรู้ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยงาน นำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานของตนเองและสามารถนำไปสื่อสารและถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนในอนาคต

๕. ความต้องการการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา เพื่อส่งเสริมให้สามารถนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานให้สัมฤทธิ์ผล ได้แก่ แนะนำ ให้คำปรึกษา ตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน

(นางสาวพองพรรณ วงศ์เขียว)
นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

(นางสาวนิรชา ชุมดินพิทักษ์)
ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินอุดรธานี